

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE — SOCIOLOGIE

Director: N. C. SCHINA, Președinte la Curtea de Apel București

COMITETUL :

D. NEGULESCU, Profesor la Facultatea de drept din București

G. PLASTARA

GR. CONDURATU

V. ANGHELOVICI

ALEX. CERBAN

ALFRED JUVARA

Prof. la Facultatea de Drept
din BucureștiConsilier la Curtea de Apel
din BucureștiDr. în Drept din Paris
Judecător Tribunalul IlfovDr. în Drept din Paris
Profesor UniversitarDr. în Drept din Paris
Avocat

Secretar de Redacție: E. C. DECUSARA, Dr. în drept din Paris, Șeful Statisticii Judiciare

ABONAMENTUL

Pe an, în România..... 100 lei
6 luni 50 „
3 luni 25 „

APARE ODATA PE SAPTAMANA
sub direcțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
București, CALEA RAHOVEL, 5
Lângă Palatul Justiției
— TELEFON 13/29 —

SUMAR

SOLEMNITATEA

instalării noilor Consilieri numiți la Inalta Curte de
Casație și Justiție pe temeiul Decretului-lege No. .

Joi 27 Mai a. c. Inalta Curte de Casație întrunindu-se în secțiuni-unițe, în marea sală a ședințelor din Palatul Justiției, sub președinția d-lui Prim-președinte Victor Romniceanu, în asistența unui numeros public, a magistraților Curței de apel, ai trib. Ilfov și a membrilor Baroului, ședința a fost deschisă la orele 2¹/₄ p. m. S'a dat cuvântul d-lui procuror-general N. Procopescu, care a cerut a se da citire decretelor regale de numirea d-lor: G. Plopu, Ion Nemet, Andrei Pop, Nicolae Stănilă, Ion Moșoiu, Corneliu Crăciunescu și Iuliu Popescu, consilieri la această Inaltă Curte, citire ce s'a făcut de către d. prim-grefier G. Barca, pe rând pentru fiecare domn consilier ce era introdus de alți doi domni consilieri.

După ce fiecare domn consilier, nou numit, a depus jurământul preșcris de art. 77 din legea org. judecătorești, în prezența Curței și a preotului E. Niculescu, noii numiți și-au ocupat locurile, apoi s'au rostit, în ordine, ce publicăm, următoarele discursuri:

Discursul D-lui Prim-președinte Victor Romniceanu:

Domnilor,

Numirea la această Inaltă Curte a colegilor noștri din teritoriile cari mai înainte făceau parte din fostul regat Ungar, o primim cu mare bucurie, căci în ea vedem încetarea unei robii de veacuri și realizarea unui dulce vis scump tuturor românilor.

Ținuturile românești liberate de sub dominațiunea străină s'au alipit la vechiul regat printr'un cald și admirabil patriotism, cu hotărârea fermă ca uniți în gândiri, uniți în sentimente să formăm un singur Stat puternic și frumos, o Românie Mare, cuvinte cari s'au repetat în diferite rânduri dar cari nu pot fi banale căci sunt prea frumoase și înălțătoare.

JURISPRUDENȚA:

— Curtea de Casație s. III: Iosif Blum condamnat pentru contrabandă cu coroaie. (Aplicabilitatea Legii generale a vămilor în tot cuprinsul Bucovinei pe baza Decretului-lege 3465 din 12 August 1919);

— Curtea de Apel Buc. s. I: Nadeja Eug. Balasinovici cu Zoe Al. Soutzou și N. I. Alexandrescu. (Dacă femeia văduvă, neînsoțită, are dreptul la alimente și poate cumula dreptul de succesiune cu dreptul de creanță în averea bărbatului pentru abitațiune, veșmintele anului de doliu și alimente?), cu o Notă de d-l Alfred Juvara;

— Trib. Prahova s. I: Maria I. Irimia cu Soc. Astra Română și G. Stoenescu (Dacă suspendarea aplicațiunii legii consolidării petrolif. re, prevăzută de Decretul-lege 1418/919, se întinde numai în viitor sau poate ține în loc și valorificarea drepturilor câștigate anterior datei suspensiunii);

— Un fapt important petrecut cu ocazia Adunării generale a Sindicatelor funcționarilor judecătorești. Apelul magistraților Olteniei pentru ținerea Congresului la Craiova la 28 și 29 Iunie cor.

Rezumatele Jurisprudenței Curților de apel și Casație

— *Apel I:* Dotă. — Autorizația de a vinde bunuri pentru achitarea de datorii. — Interpretarea art. 1253 al. cod. civ. — Ce se înțelege prin expresiunea «datorii anterioare căsătoriei»? cu o Notă.

— *Apel II:* Divort. — Rescumpărarea porțiunii copiilor în nuda proprietate. — Bunuri mobile. — Dacă art. 285 c. civil se aplică lucrurilor mobile? Soluțiune afirmativă.

— *Apel III:* Legea timbrului. — Partea rămasă în judecată. — Condamnarea ei condițională la plata taxelor. — Act de paupertate. — Art. 44 al. ul. și 194 Regulamentul Portăreilor. — Apărarea de plată a taxelor cuvenite Statului.

— *Apel IV:* Decretul Regal din 22 Decembrie 1916. Vânzarea încheiată anterior acestui decret, — cu un supus străin, cu care România se găsea în stare de războiu. — Suspendarea efectelor vânzării tot timpul cât a ținut războiul, iar nu nulitatea ei. Art. 3 din legea excepțională, cu o Notă de d-l Profesor G. Plastara;

— *Casație I:* Legea poziției ofițerilor. Punerea în disponibilitate pentru caz de boală ce trece peste șase luni. De când se socotește. Art. 6 din lege.

— *Casație III:* Societăți în participație cu caracter ilicit. Inadmisibilitatea acțiunilor în lichidare și admisibilitatea numai a celor în repetițiunea sumelor deținute fără cauză. Aplicarea la asociația în participare pentru băuturi spirtoase cu ridicata și cu amănuntul. Art. 1—5 și 17 din legea pentru suprimarea taxelor pe licență.

Abia unirea făcută și din toate părțile resună aceeași voce, cu toții dorim o legislațiune unică. Dorința este tot atât de naturală, tot atât de legitimă, pe cât este de unanim manifestată.

Decretul-lege prin care s'a dat în compentența Curții de Casație recursurile cari până acum erau de compentența Curiei și a Curții superioare administrative din Buda-Pesta, este un pas înainte pentru realizarea acestei dorințe și tot deodată este consacrarea dispozițiilor din art. 104 din constituțiune, anume că pentru întreg Statul român este o singură Curte de Casație.

Nici o deosebire nu există între membrii cari de acum înainte compun această Înaltă Curte, asemănarea este completă, ei vor judeca orice fel de afaceri, fie din regat fie din ținuturile alipite cu acelaș complect ca și până acum, adică minimum de șapte și cel mult de nouă domni consilieri în ordinea vechimei.

Trebue să recunoaștem că dificultățile vor fi mari și pentru unii și pentru alții, judecătorii având de aplicat legi cu care nu sunt obișnuiți și trebuind să judece un timp oarecare, — să sperăm că va fi cât de scurt, — după acte și dosare scrise într-o limbă străină, și pe lângă aceasta Înalta Curte urmând să judece afacerile din teritoriile alipite conform legilor și procedurilor în vigoare în acele teritorii, va trebui să aplice patru proceduri deosebite, după cum afacerile vor fi dintr'un teritoriu care ținea de Austria, de Ungaria, de Rusia, ori din vechiul regat, căci legile și procedura în vigoare diferă în fiecare din aceste țări.

Pentru a atenua aceste dificultăți în marginile posibile, s'a sporit numărul, adăugându-se la fiecare secțiune câte patru domni consilieri din ținuturile cari mai înainte făceau parte din monarhia Austro-Ungară, și anume au fost numiți efectiv colegii noștri în Bucovina cari până acum au funcționat numai cu vot consultativ, dar cari cu toate acestea ne-au dat un prețios concurs pentru afacerile de acolo, și pe lângă d-lor s'a numit încă câte trei de secțiune, din ținuturile foste ungurești cari cunosc limba și legiurile de acolo și cari vor fi însărcinați în special ca referenți în afacerile din ținuturile respective și cari prin urmare vor lua parte pe cât va fi cu putință și la judecarea acelor afaceri.

Ardealul de când s'a rupt de regatul Ungar a fost lipsit de Curte de Casație, de atunci a trecut un lung interval de timp în care afacerile s'au adunat în număr mare și așteaptă rezolvarea lor.

Pentru a se înlesni și a grăbi judecata lor decretul lasă la aprecierea domnilor prezenți ca în caz de trebuință, pentru a se împiedica amânările, să poată forma două complete, unul

obișnuit pentru afacerile din regat și Basarabia și altul din cinci consilieri pentru cele din teritoriile alipite, care va putea da hotărâri cu majoritate de trei voci. Trebuie să recunoaștem că această dispozițiune este o însemnată modificare a organizării actuale a Înaltei Curți, ea a fost însă admisă numai din cauza unei imperioase necesități și anume în vederea aglomerării actuale a pricinilor rămase în suferințe în teritoriile foste ungurești, pricini pe cari Curțile de Casație din Viena și Buda-Pesta le judecau până acum cu acelaș complect de cinci membri, așa că garanțiile pentru justițiabilii din acele ținuturi nu sunt micșorate.

Dispozițiunea aceasta are un caracter provizoriu și anume cât va dura starea excepțională pentru care a fost introdusă, și dorim să poată fi cât de curând desființată, pentru ca compunerea Curții să fie invariabilă pentru toate afacerile de rezolvat.

Unuia dintre domnii consilieri i s'a dat rangul, caracterul și retribuțiunea de Prezident, din cauza atribuțiilor speciale ce i s'au conferit, cari sunt atât de necesarii pentru această epocă de tranzițiune, și am convingerea că alegerea făcută în persoana colegului nostru va fi de cel mai mare folos pentru această Înaltă Curte, atât în chestiunile de organizare cât și în rezolvarea dificilelor chestiuni de drept ce se vor prezenta cu ocaziunea aplicării legilor în vigoare în ținuturile alăturate, fiind dată lunga d-sale experiență în Curtea de Casație din Pesta, întinsele d-sale cunoștințe de drept și puterea de muncă cu care este înzestrat.

Prin această conlucrare, prin acest amestec al judecătorilor se va putea observa mai cu înlesnire deosebirile între diferitele legiuri ce vom avea de aplicat, se vor putea aprecia avantajele unora și semнала inconveniente altele, și se va putea vedea care sunt mai conforme cu spiritul timpului, cu nevoile economice, cu civilizațiunea noastră în fine.

Sunt sigur că ridicându-ne cu toții la înălțimea misiunii ce avem de îndeplinit, vom înlesni calea pentru unificarea legislațiunii, și pentru realizarea căreia ne vom folosi desigur de cele mai noi legiuri din țările cari ne-au precedat în cultură și civilizațiune, luând din ele tot ce se va găsi mai bun și mai potrivit cu nevoile și cu obiceiurile noastre, înlăturând orice chestiune de amor propriu și păstrând operei pe cât se va putea caracterul unui tot armonios.

Exprim viea mea dorință ca această lucrare să se realizeze cât mai neîntârziat, pentru că legile nu trebue să dividă pe cetățeni, o asemenea diviziune ar fi un obstacol invincibil pentru unitatea Statului, care singură face forța și mărirea unei națiuni.

Domnilor, aplicarea acestui decret-lege, trecerea sub jurisdicțiunea noastră a unui teritoriu și a unei populațiuni tot atât de mare ca cea din vechiul regat, diversitatea de legiuri, organizațiunea de detaliu a serviciului, lipsa materialului legislativ, insuficiența localului și altele, vor da naștere la multe greutăți, dar cu buna voință, răbdarea, cunoștințele și lunga d-voastră experiență, de care în toate ocaziunile ați dat cele mai vii dovezi, nu mă îndoiesc că vom învinge toate obstacolele, vom putea împlini lacunele pe care experiența ni le va arăta, cu viciile sau inconvenientele ce vom descoperi vor fi amendate la nevoie prin noi dispozițiuni legislative, și că această perioadă de tranziție se va scurge fără ca interesul justiției să fie atins.

Că cu toții vom face așa ca și de acum înainte această Înaltă Curte să se bucure de același prestigiu ca și în trecut, ca toți cei ce locuiesc pe pământul românesc să aibă toată încrederea în justiția țării noastre și siguranța ce vor găsi în această Înaltă Curte, suprema garanție a libertăților și a drepturilor lor.

Domnilor noi colegi, alegerea făcută de Consiliul superior al magistraturii în persoana d-voastră, dovedește meritele și reputațiunea de care vă bucurați și că ați câștigat înaltele situațiuni cari vi s'au încredințat printr'o muncă fără preget, printr'o îndelungată experiență și prin cunoștințele de drept ce posedati, de aceea considerăm numirea d-voastră ca o prețioasă achizițiune pentru această Înaltă Curte. Vă aduc tuturor atât personal cât și în numele întregii Curți viile noastre felicitări, și vă asigurăm că între noi veți găsi o caldă simpatie și un spirit de colegialitate care va îndulci severitatea lucrărilor ce avem de îndeplinit.

Discursul d-lui Procuror-general N. Procopescu :

In numele Parchetului acestei Inalte Curți și în numele meu personal felicit pe noi noștri colegi și le făgăduiesc că aci vor găsi colegialitatea cea mai caldă, colegialitate care de altfel a existat întotdeauna printre membrii acestei Curți.

Solemnitatea de azi care completează pe aceea care a avut loc cu ocaziunea instalării fraților și colegilor noștri Bucovineni¹⁾ este cea mai mare din câte cunoaște Curtea dela înființarea ei, căci azi a primit în sânul ei pe trimeșii fraților de cari până mai eri ne-a despărțit granițe ridicate de vitregia vremurilor, dar de care am fost totdeauna legați prin dragoste și simțire.

D-voastră iubiți colegi veniți la d-voastră acasă unde găsiți frați cari cu dor vă așteptau de mult.

D-voastră ne aduceți un capital de muncă și cunoștințe, care ne vor fi de mare folos în rezolvarea diferitelor probleme ce vor fi supuse judecăței noastre.

D-voastră sunteți aci solii unirei pe veci a tuturor provinciilor românești sub un domn și o lege.

Alegerea d-voastră este primită cu căldură de noi toți căci aveți toate însușirile ce se cer unor buni magistrați, și doar știm cât de greu este să găsești omul care să întrunească toate aceste însușiri.

— S'a scris asupra artei de a fi un bun poet, un bun om politic, un bun orator. Credeți-mă că din toate aceste arte, cea mai grea este aceea de a fi un bun magistrat.

Intr'un vers pe care J. J. Rousseau l'a împrumutat ca moto pentru epigramele sale, Catulle zicea : „Non castum decet esse poetam” „Poetului nu se cere castitate”, înțelegând prin aceasta să spună că i se cere în prim rând talent.

Magistratului se cere totul : cunoștințe, putere de muncă, dar mai presus de toate, acea putere morală care să nu se încovoie nici timpurilor nici oamenilor.

Alegerea d-voastră a ținut seamă de tot ce se cere magistratului, de aceea intrarea d-voastră în Curte este salutăată de noi toți cu cea mai mare satisfacție.

Să ne silim dar cu toți ca Curtea să fie cea ce a fost totdeauna : instanța de judecată unde s'a respectat cu sfîntenie legea și s'a împărțit dreptatea, dreptatea nepărtinitoare ori care ar fi condițiunea socială, naționalitatea sau credința religioasă a împricinatilor. Să facem împreună ca toți să se convingă că justiția țării românești poate stă cu cinste alături de justiția țărilor celor mai civilizate.

Discursul d-lui Decan al Baroului de Ilfov B. I. Dobrescu :

Domnule Prim President,

In numele Baroului Capitalei, felicit și Curtea, felicit și pe înalții magistrați, intrați astăzi în sânul Casației României-Mari, trimiși de provinciile surori, ca pe niște frați reveniți dupe o lungă și dureroasă captivitate.

Dar venirea D-voastră nu ne bucură numai ca frați, ea ne bucură și ca juriști, pentru că D-voastră ca juriști veniți cu o adâncă pregătire juridică și socială, câștigată printr'o luptă aprigă de toate zilele cu foști D-voastră cotropitori ; veniți cu o mare râvnă pentru dreptate, pentru că D-voastră ați suferit pentru dreptate.

Cu aceste însușiri sufletești alese, D-voastră veți aduce un sprijin prețios în discuțiunile teoretice pentru unificarea și reformarea legilor noastre, care nu mai corespund nici țării noastre

1) Vezi Curierul Judiciar din anul 1919, No. 7 pag. 64-65.

întregite și unitare, nici timpului nou, care cere o morală nouă în drept. Noi trăim sub o lege care este mai mult a bărbatului de cât a femeii; mai mult a părintelui de cât a copilului; mai mult a soțului de cât a soției; mai mult a proprietarului de cât a chiriașului; mai mult a capitalului de cât a muncii; mai mult a Statului de cât a individului.

Din această nepotrivire dintre legile vechi și moravuriile noi, iese marea anarhie din spirite, pe care n-o putem liniști de cât cu o morală nouă a legilor noi.

În discuțiunea teoretică pe care juriștii trebuie s'o înceapă pentru înfăptuirea unificării și moralizarea Dreptului, D-voastră veți aduce toată pregătirea și toată dragostea D-voastră pentru dreptate, singura care poate liniști lumea noastră învrăjbită.

Numai cu acest spirit de largă dreptate, vom putea, după ce am făcut lin toată românimea fărămișită un singur stat, și facem din toți românii împăcați un singur popor.

Vorbirea Președintelui *lr. Georgiu Popu:*

Ilustrissime Domnule Prim-președinte!

Ilustrissime Domnule Procuror general!

Domnilor Colegi!

Vă mulțămesc din interiorul inimei noastre pentru cuvintele măgulitoare de felicitare adresate nouă.

În acest moment solemn, când prin prestarea jurământului intrăm în gremiul acestei Înalte Curți, și pășim în sanctuarul justiției supreme a României întregite,—repet, în acest moment solemn: inimile noastre palpită de bucurie văzându-ne realizată dorința fierbinte de a fi rezolvite afacerile de drept din ținuturile alipite și în forul suprem, delăturându-se astfel anomalia, ce a durat mai bine de un an,—de altă parte însă simțim și situația grea, în care am ajuns.

Știm, că tot începutul e greu; știm, că această greutate provine mai ales din diferența de drepturi materiale și proceduri, cari diferă nu numai de drepturile și procedurile din vechiul regat, ci și între sine în ținuturile alipite; în fine suntem convinși și de aceea, că rutinul și dibăcia de a face dreptate părților litigante și, acuzate pretind imperios o experiență îndelungată, o practică imensă, ba chiar o viață întreagă, căci cunoștințele de drept numai astfel se pot introduce în viața practică și reală.

În cunoștința acestor fapte reale, ponderând minuțios situația noastră grea: am ajuns la convingerea, că primă fermă voință, prin conlucrare neobosită, prin conștiințiozitate și punctualitate toate greutățile începutului le vom suporta cu bărbăție și devinge cu fruntea ridicată.

Spre acest scop implorăm atât binecuvântarea Cerului, cât și concursul binevoitor al Înaltului pre-

sidiu, al Înaltei procurature și al Domnilor colegi, căci astfel dându-ni-se posibilitatea de a ajunge la înălțimea nobilei funcțiuni ce o avem, bucuria noastră va deveni deplină, și reprimind asupra trecutului, cu mângâierea și liniștea sufletească a acelora, cari și-au îndeplinit datorința cu devotament, din interiorul inimilor noastre vom putea exclama, că:

Ne-am servit Patria cu fidelitate, și am făcut dreptate cu conștiință curată și convingere sacră!

* * *

Solemnitatea care a avut loc, este pentru noi simbolul unirii magistraților vechiului regat cu aceia ai provinciilor alipite, menită să cimenteze pentru totdeauna bazele României-Mari.

Colaborarea aceasta care prezintă însemnătatea unui fapt istoric, va impune desigur modificările absolut necesare întregii noastre legislațiuni și organizări judecătorești, mai cu osebire în starea actuală când Ardealul are o autonomie judiciară care va contrasta cu jurisdicția generală a Înaltei Curți de Casație, care, după constituție, e una și singură pentru întreg Regatul Român.

De altfel, avem de reținut din discursurile d-lui dr. Georgiu Popu, co-președinte al secției I, pasajul referitor la reforma judecătorească și unificarea legilor, care ne sugerează o justă reflecțiune: persistența Ardealului în autonomia sa judiciară să fie oare rezultatul unei suspiciuni? . . . ori pur și simplu a unor defecte inerente instituțiunilor noastre judiciare, care ar impune cât mai curând posibil reforme care să dea conștiință și satisfacțiune atât magistraturei Ardealului, cât și celei din celelalte provincii românești și vechiul regat?

Numai astfel morala nouă în drept, despre care d-l Dobrescu, decanul baroului, a vorbit în discursul său, se va concretiza și va lua ființă din mijlocul dezorientării care domnește astăzi în întreaga noastră viață politică și socială.

Felicităm dar pe solii Ardealului, cari prin glasul lor ne-au făcut să întrezărim zorile ai căror precursori am fost.

ANIHC.S.

Câteva considerațiuni asupra prizelor maritime

Curtea de prize din București a anunțat că va începe în curând să funcționeze.

Aceasta făcând ca chestiunea de prize maritime să redevină de actualitate, socot util a publica aci, asupra acestei chestiuni câteva considerațiuni, cari sunt o parte dintr'un studiu inedit mai complex.

În timpul ultimului război, s'au înființat și la noi Tribunale și Curți de prize.

Ce sunt prizele și care este rolul jurisdicțiilor înființate?

În antichitate, când războiul era «lupta tuturilor contra tuturilor» (*bellum omnium contra omnes*), priza, *praeda bellica*, adică prada de război, maritimă sau terestră, se făcea fără nici o limită și avea ca scop să îmbogățească pe soldați.

Acest caracter al prizei maritime trebuie însă să dispară în timpurile moderne, când războiul fu considerat ca o luptă dela Stat la Stat, și când atribuirea pradei maritime începu să se facă con-

form unei proceduri și printr-o hotărâre judecătorească.

Este adevărat că, la început, această judecată era sumară, se făcea în plină mare, de către comandantul flotei, care își baza hotărârea fie pe hărțile de bord, fie pe jurământul decizoriu al capturatorilor.

Cel mai vechi regulament pentru adjudecarea prizelor este o ordonanță din anul 1400 a lui Carol VI, regele Franței, dar ordonanța engleză a marinei din 1681 este renumită pentru dispozițiunile ce conține relativ la judecarea prizelor maritime.

Pentru timpurile noastre, găsim în materie de prize maritime, pe deoparte, regulile generale care se aplică și capturărilor terestre, iar, de alta, reguli speciale capturărilor maritime, stabilite prin uz și jurisprudență.

Cred interesant a menționa fie unele, fie altele din aceste reguli principale.

Un principiu necontestat atât pentru prizele maritime cât și pentru prizele terestre, este că dreptul de a face capturări nu există decât în timp de război. Aceasta este o regulă comună prizelor terestre și celor maritime. Dar să vedem reguli diferite pentru fie-care din cele două feluri de prize.

Proprietatea prizei terestre se dobândește imediat ce a avut loc luarea în posesiune reală; din potrivă, dobândirea proprietății prizei maritime, nu se poate baza pe posesiunea imediată, ci numai pe sentința Tribunalului competent chemat a se pronunța asupra validității prizei. Cu alte cuvinte: în materie de prize maritime, posesiunea are un caracter provizor, pe când pentru prizele terestre, ea este un titlu de proprietate, afară, bineînțeles, de aplicațiunile art. 1909 al. 2 c. civ.

O altă diferență. Dificultățile relative la capturările terestre sunt tranșate sau de puterea executivă, sau de autoritatea militară, de cele mai multe ori, imediat de curțile marțiale. Pentru prizele maritime din potrivă, există jurisdicțiunile speciale de prize, care sunt jurisdicțiuni civile, unde chestiunile sunt judecate de oameni versați în știința dreptului, și a căror sentințe, având un caracter internațional, sunt publicate și în alte țări, fiind astfel susceptibile de a fi comentate de jurisconsultii cei mai distinși.

Dealmintrelea, prizele maritime au o importanță cu mult mai mare decât cele terestre, căci ele pot fi de o valoare considerabilă. Aceasta a făcut ca regulile prizelor maritime să constituie un întreg sistem juridic cu reguli speciale, cu totul străine prăzilor de război terestre.

A indica diferitele chestiuni, care se pun, în materie de prize maritime, este tot ce putem face pentru moment, rămânând ca pe viitor să revenim cu amănunte asupra lor.

1. Cui trebuiesc atribuite prizele? La această întrebare, se răspunde: Statului beligerant căruia aparține capturatorul. Pentru ce? Pentru că dreptul de priză este o consecință a războiului. Se poate însă întâmpla ca, pentru a încuraja capturările, Statul să remită exercițiul dreptului de priză unui concesionar, căruia să i se atribue prizele în schimbul unor prestațiuni către Stat.

2. Cari sunt datoriile capturatorului? Este dator: să dresese un proces-verbal cu amănunte asupra capturării, să facă un inventar al lucrurilor capturate, să pună sub sigil hărțile vasului capturat, să împiedice deturnarea obiectelor capturate.

3. Judecata în materie de prize. După efectuarea prizei sau capturării, un Tribunal special se pronunță asupra validității ei, hotărând, după circumstanțe, dacă vasul capturat și încărcătura sa, trebuiesc restituite proprietarilor lor, sau atribuite Statului beligerant, căruia aparține capturatorul, sau capturatorului însuși.

Jurisdicțiunile competente pentru a statua asupra validității prizelor sunt, în regulă generală, fie Tribunalele de prize, fie Tribunalele ordinare, ale Statului capturatorului, când cele dintâi n'au fost înființate. Chestiunea competenței dă totuși loc la dificultăți în diferite cazuri, cum, de pildă, acela al capturării făcute de mai mulți aliați sau de capturatori, aparținând la diferite State beligerante, etc.

În ceea ce privește Tribunalele și Curțile de prize, ele sunt jurisdicțiuni speciale excepționale, stabilite și care au caracter internațional, de domeniul dreptului ginților. Procedura de urmat înaintea acestor Tribunale, nefiind determinată de dreptul internațional, se admite a se aplica principiile generale sau speciale ale dreptului în vigoare în Statul unde este stabilit Tribunalul, precum și regulamentele referitoare la prize, pe cari mai toate Statele, au obiceiul să le publice, pentru fiecare război, sub formă de proclamațiuni și pe cari Englezii le numesc «prize act», (acte sau edicte pentru prize).

La noi, există actualmente în această materie, ca legislație excepțională a ultimului război, două decrete-legi: primul, decretul No. 1084 din 18 Sept. 1917 (*Monitorul Oficial*, No. 151 din 26 Sept. 1917) privitor la organizarea și funcționarea jurisdicțiunii de prize maritime; al doilea, decretul-lege No. 1632 din 30 Decembrie 1917 (*Monitorul Oficial*, No. 236 din 4 Ian. 1918) privitor la Codul jurisdicțiunii de prize maritime.

Termin atrăgând atențiunea asupra importanței materiei prizelor, căci în această materie, dacă responsabilitatea capturatorului, încetează cu sentința dată de jurisdicțiunea prizelor, această sentință poate să angajeze responsabilitatea Statului

față de puterile neutre ai căror supuși se plâng de a fi fost pe nedrept deposedați.

GEORGE PLASTARA

Profesor la Facultatea de Drept din București
Avocat

INALTA CURTE de CASAȚIE și JUSTIȚIE S. III

Audiența dela 18 Noembrie 1919

Președinția d-lui **AL. D. DOBRICEANU**, Președinte

Decizia No. 404

Decretul-lege No. 3466/919. — Legea generală a vămilor. — Contrabandă. — Proces verbal. — Recurs. — Inadmisibilitatea lui.

Prin Decretul-lege No. 3466 din 12 August 1919, s'a întins puterea legii generale a vămilor din vechiul regat și în tot cuprinsul Bucovinei. Procesele verbale de contrabandă, conform legii vămilor, aprobate de minister sunt susceptibile de apel înaintea tribunalului respectiv, în termenul și formele arătate anume de această lege, chiar dacă ele a fi aprobate de minister anterior Decretului-lege No. 3466/919.

Prin urmare, în speță, recurentul făcând direct recurs înaintea Inaltei Curții, el urmează a fi respins ca inadmisibil.

Curtea deliberând,

Asupra incidentului de inadmisibilitatea recursului ridicat de intimat;

Având în vedere că, prin recursul de față introdus de Iosif Blum, din Bucovina, contra deciziei direcției generale a vămilor cu No. 75.377 din 13 Septembrie 1919, se tinde a se declara ilegală această decizie, prin care recurentul a fost condamnat la 5.000 lei amendă și confiscarea sumei de 31.000 coroane neștampilate, pe care a încercat a o trece de contrabandă în țară, pe la punctul Nepolcauți din Bucovina;

Considerând că, pentru ținutul Bucovina declarat unit cu vechiul regat al României, în ziua de 18 Decembrie, s'a prevăzut prin art. 1 din decretul-lege No. 3.715 din aceeași zi că, în Bucovina, rămân în vigoare legile și ordonanțele de până atunci;

Considerând că, dela acea dată și până la 15 August 1919, data publicării în *Monitorul Oficial* a decretului-lege No. 3.466 din 12 August 1919, care întinde puterea legii generale a vămilor din regatul vechiu, în tot cuprinsul Bucovinei, administrația vămilor din acest ținut eră lăsată guvernului din vechiul regat;

Că însă, dela 15 August în viitor, urmă să se aplice potrivit decretului de mai sus, legea generală din vechiul regat;

Considerând că, prin această lege se prevede că procesele-verbale de contrabandă, aprobate de minister, sunt susceptibile de apel, înaintea tribunalului respectiv, în termenul și formele arătate anume de această lege;

Că, chiar în cazul când ministerul de finanțe ar fi aprobat procesul-verbal de contrabandă înainte de 15 August 1919, data aplicării legii vămilor în Bucovina, totuși apelul făcut după 15 August 1919, contra procesului-verbal, trebuia adresat tribunalului respectiv conform legii generale a vămilor, care eră în vigoare la data apelului și care se aplică chiar la faptele pe-

trecute sub legea din Bucovina, de oarece în momentul facerii apelului tribunalul eră instanța în drept a judeca acest apel;

Că, în speță, procesul-verbal de contrabandă fiind aprobat de minister în ziua de 13 Septembrie 1919, data când își avea aplicare în Bucovina legea generală vamală din Regat, în baza decretului de mai sus publicat în *Monitorul Oficial* din 15 August 1919, recurentul urmă să atace această decizie cu apel la tribunalul respectiv din Bucovina și numai în contra sentinței tribunalului, avea deschisă calea recursului în casație;

Că deci recursul de față fiind îndreptat direct înaintea Curții de casație, este inadmisibil;

Pentru aceste motive, în virtutea legii, Respinge, etc.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI, SECȚIA I

Audiența dela 15 Martie 1920

Președinția d. **OSCAR N. NICOLESCU** Prim-Președinte

Nadeja Eug. Balasinevici cu Zoe Al. Soutzo și N. I. Alexandrescu

Decizia civilă No. 48

Sucesiune. — Femea văduvă. — Alimente. — Abitațiune. An de doliu. — Vestminte. — Dacă femeia văduvă neînvestrată are dreptul la alimente și poate cumula dreptul de succesiune cu dreptul de creanță în averea bărbatului pentru abitațiune, vestmintele, anul de doliu și alimente? Soluție afirmativă. Art. 684 și 1279 c. civil.

1. Deși drepturile acordate femeii văduve din din art. 684 și 1279 c. civil, sunt de natură diferită și supuse unor condițiuni deosebite pentru exercitarea lor, unul fiind un drept succesoral, iar altul de creanță, însă nici un principiu juridic și nici vreun drept de lege nu împiedică cumulara lor.

2. Deși chestiunea de a se ști dacă femeia văduvă neînvestrată are dreptul de a cere alimente pentru anul de doliu dela moștenitorii soțului ei, este controversată în doctrină, din cauza termenilor întrebunțați de art. 1279 c. civil, plasat sub rubrica despre restituțiunea dotei, însă din interpretarea acestui articol, care este o reproducere literală a art. 1570 al. 2. c. civil fr. — și în scopul urmărit de legiuitor, reese că și femeia văduvă neînvestrată se poate bucura de același privilegiu: de a avea drept la alimente, atunci, când se dovedește, ca în speță, că nu are mijloace de viațuire.

S'au ascultat d-nii avocați Paleologu și Al. Otulescu din partea apelantei Nadeje G. Balasinevici; d-l avocat August Ionescu din partea apelantei Zoe Al. Soutzo, d-l avocat Dem. Negulescu din partea apelantului interzis N. I. Alexandrescu și d-l Alex. Cerbu din partea apelantei Ana de Linche.

Curtea deliberând,

Având în vedere apelurile făcute de Nadeje Gr. Alexandrescu, astăzi E. Balasinevici de Ana de Linche, de Zoe Al. Soutzo și Al. Soutzo, soț, pentru autorizare și personal ca soț dotal, și de interzisul N. I. Alexandrescu, prin tutorele său Dem. Negulescu, în contra aceleiași sentințe a tribunalului Ilfov, secția II cu No. 313 din 7 Mai 1916, apeluri conexe prin încheierea Curții cu No. 1210 din 23 Iunie 1919;

Având în vedere că apelul făcut de Ana de Linche a fost respins ca tardiv prin încheierea Curții cu No. 587 din 6 Martie 1920;

Având în vedere că prin sentința apelată tribunalul a admis în parte acțiunea intentată de Nadege Gr. Alexandrescu, astăzi Balasinovici, în contra moștenitorilor defunctului ei soț Gr. Alexandrescu și anume: Ana de Linche, Constantin Alexandrescu, Elena Rătitovan, Zoe Soutzo și interzisul N. I. Alexandrescu, prin tutorele său adhoc Dem. Negulescu și a obligat pe acești moștenitori de a-i plăti suma de lei 10000 drept abitațiune și vestminte în timpul anului de doliu și a respins cererea pentru alimente pe același timp, acordând execuțiunea provizorie a sentinței;

Având în vedere că prin acțiunea sa, înregistrată la No. 1755 din 22 Ianuarie 1916, Nadege Alexandrescu chiamă în judecată pe suszișii moștenitori spre a fi condamnați a-i plăti din succesiunea decedatului ei soț suma de șasezeci mii lei cu titlu de alimente, abitațiune și vestminte pentru cursul anului de doliu;

Având în vedere susținerile orale și concluziunile scrise ale părților litigante, actele invocate, precum și concluziunile d-lui procuror general;

Având în vedere că prin apelul său, Nadege Alexandrescu, astăzi E. Balasinovici, cere reformarea în parte a sentinței tribunalului Ilfov secția II cu No. 313/916 și condamnarea moștenitorilor defunctului ei soț la plata sumei de 40000 lei drept alimente, pentru anul de doliu, menținându-se suma de lei 10.000, acordată drept abitațiune și vestminte, în privința căreia nu fac nici o obiecțiune;

Având în vedere că apelanta Nadege Balasinovici, fostă Gr. Alexandrescu, își întemeiază apelul pe dreptul ce conferă femeii văduve dispozițiunea art. 1279 c. c., drept ce pretinde că se poate cumula cu acela prevăzut de art. 684 c. c.;

Având în vedere că moștenitorii defunctului Gr. Alexandrescu și anume Ana de Linche, Zoe Soutzo și interzisul N. I. Alexandrescu, cari au făcut apel, se opun la admiterea cererii formulate de Nadege Balasinovici pe două motive:

1. Că femeia văduvă săracă nu poate cumula dreptul la alimente prevăzut de art. 1279 c. c. cu dreptul succesoral stabilit de art. 684 c. c.;

2. Că femeia văduvă, fără dotă, n'are dreptul la alimente;

Având în vedere că din actele invocate și discuțiunile urmate în instanță, se constată, în fapt, că apelanta Nadege Al. Oteteleşeanu s'a căsătorit cu Gr. Alexandrescu în anul 1912, fără constituire de dotă (extract din registrul actelor de căsătorie No. 2953/912 al Primăriei Comunei București); că Gr. Alexandrescu încetând din viață la Viena, la 14 Decembrie 1915, soția sa a intentat acțiune în contra moștenitorilor bărbatului și pentru a i se recunoaște dreptul la o pătrime în averea defunctului, în calitate de văduvă săracă, acțiune care a fost admisă de Trib. Ilfov secția II, prin sentința No. . . . nerămasă încă definitivă, că, apoi, a intentat prezenta acțiune pentru plata sumei de șasezeci mii lei, drept abitațiune, vestminte și alimente, în cursul anului de doliu, dela 14 Decembrie 1915 până la 14 Decembrie 1916;

Având în vedere, în ce privește primul motiv de opunere, invocat de apelanții moștenitori ai decedatului Gr. Alexandrescu, contra cererii de alimente făcută de Nadege Balasinovici, că drepturile acordate femeii văduve de art. 684 și de art. 1279 c. c. sunt de natură diferită și supusă unor condițiuni deosebite pentru exercitarea lor; că, în adevăr, dreptul stabilit de art. 684 c. c. este un drept de succesiune, care nu poate fi reclamat decât de văduva săracă, pe când dreptul la alimente, prevăzut de art. 1279 c. c., este un drept de creanță,

care poate fi exercitat atât de văduvă cât și de aceia care posedă avere;

Considerând că dreptul din art. 684 c. c. și cel din art. 1279 c. c. fiind de naturi diferite, ele se pot cumula afară numai dacă ar exista vreun principiu juridic sau un text de lege care să împiedice cumulusul; or, un asemenea principiu sau text de lege prohibitiv nu există, și, în lipsa lor femeia, care și-a exercitat acțiunea bazată pe art. 684 c. c., poate pretinde și dreptul la alimentele ce i acordă art. 1279 c. c. pentru anul de doliu;

Că astfel fiind, prima opunere făcută de moștenitorii defunctului Gr. Alexandrescu, apelanți la cererea de alimente formulată de Nadege Balasinovici, este neîntemeiată;

Având în vedere în ce privește cel de al doilea motiv de opunere invocat de zișii moștenitori, că aceștia susțin că, în conformitate cu art. 1279 c. c. numai femeia dotală are dreptul de a cere alimente pentru anul de doliu în cazul când renunță la dobânzile sau la fructele dotei sale, căci moștenitorii bărbatului sunt ținuți a da văduvei alimente numai din cauza dobânzilor sau fructelor ce i pot datora; că, din contra, femeia neînvestită, cum este în speță, apelanta Nadege Balasinovici, nu poate reclama alimente de la moștenitorii soțului ei;

Având în vedere că art. 1279 c. c. dispune: că dacă căsătoria se desface prin moartea bărbatului, femeia are alegerea de a cere pentru cursul anului de doliu, sau dobânzile ori fructele dotei sale, sau alimente din succesiunea bărbatului său. În toate cazurile abitațiunea în cursul celui an și vestmintele de doliu trebuesc a se procura femeiei din succesiunea bărbatului său;

Având în vedere că cestiunea de a se ști dacă femeia văduvă neînvestită are dreptul de a cere alimente pentru anul de doliu dela moștenitorii soțului ei, este controversată în doctrină; că dificultatea provine atât din termenii întrebunțați de art. 1279 c. c. cât și din locul ce ocupă în codul civil, fiind așezat în secțiunea III-a «despre restituțiunea dotei»;

Considerând, însă, că art. 1279 c. c. este o reproducere literală a art. 1570 al II Codul Napoleon; că pentru interpretarea textului este necesar de a se cerceta care a fost intențiunea legiuitorului francez când a edictat o asemenea dispozițiune;

Considerând că Codul Napoleon stabilește ca regim matrimonial legal comunitatea; că ocupându-se de cazul când comunitatea se dizolvă prin decesul bărbatului, legiuitorul francez a acordat femeii văduve fie că acceptă, fie că repudiază comunitatea un privilegiu, privilegiul văduvei conținând în dreptul la vestminte (art. 1481), în dreptul la alimente pe timpul necesar pentru a face inventarul și a delibera (art. 1465 al. I) și în dreptul la abitațiune pe același timp (art. 1465 al. II), cod. Napoleon) în sarcina succesiunii soțului; că motivele cari au determinat pe legiuitor să creeze acest privilegiu au fost considerațiuni personale femeii și anume că el a voit să i asigure, pentru câțiva timp cel puțin, după moartea bărbatului, o existență conform cu acea care a avut-o anterior și să o scutească de a se gândi chiar de a doua zi, la noile condițiuni de trai ce-i va impune reducerea resurselor sale;

Că, mai departe, introducând regimul dotal întrebunțat în țările de drept scris și împrumutat legislațiunii române, și ocupându-se în art. 1570 al. II de desfacerea căsătoriei prin predecesul soțului, legiuitorul francez nu a înțeles nici să refuze nici să restrângă femeii dotale privilegiul acordat văduvei comune, căci considerațiunile cari l-au determinat să-l creeze există

atât pentru văduva măritată sub regimul comunității legale, cât și pentru cea căsătorită sub regimul dotal; că, însă, în art. 1570 al. II el a avut de scop de a reglementa cazul cel mai frecvent, a unei dote produse de interese, cari curg deplin în profitul văduvei până la restituirea dotei și neadmițând posibilitatea cumulului, a conferit văduvei dotale o obștiune: alegerea între a cere dobânzi ori fructele zestrei sau alimente din succesiunea bărbatului;

Considerând că intențiunea legiuitorului de a interzice numai cummulul iar nu și de a ridica dreptul la alimente văduvei înzestrate, rezultă pe de o parte, din faptul acordării unei obștiuni, care presupune pe văduvă că are în principiu dreptul la alimente, pe care le pierde numai în cazul când zestrea ei fiind producătoare de dobânzi ori fructe, interesul ei ar consilia-o să nu le sacrifice și să le reclame dela moștenitorii bărbatului, iar pe de altă parte, din împrejurarea că legiuitorul acordă văduvei dotale, chiar când optează pentru dobânzile sau fructele zestrei, celelalte două drepturi, la abitațiune și la vestiminte pentru cursul anului de doliu, cari împreună cu dreptul la alimente constituie, după cum s'a arătat mai sus, privilegiul văduvei;

Considerând, că dispoziția din art. 1279 c. c. român fiind identică cu aceea din art. 1570 al. II Cod. Napoleon, ea trebuie să primească aceiași interpretare;

Considerând, că dacă s'ar interpreta textul în sensul că numai văduva dotală ar avea dreptul să reclame alimente, s'ar ajunge la acest rezultat inadmisibil că femeia lipsită de dotă, care are cea mai neapărată trebuință, ar fi privată de dreptul de a cere alimente în cursul anului de doliu, pe când femeia avută ar avea un asemenea drept;

Considerând pe lângă aceasta că partea din doctrină care refuză văduvei înzestrate dreptul la alimente, aduce, însă, un temperament, și le-o acordă atunci când se dovedește că dânsa nu are mijloace de întreținere;

Având în vedere în speță, că apelanta Nadege Balasinovici nu a fost înzestrată la trecerea ei în căsătorie cu Gr. Alexandrescu; că nu s'a administrat nici o probă că dânsa ar poseda avere; că, dar, dreptul ei la alimente în succesiunea defunctului Gr. Alexandrescu trebuie a i se recunoaște, oricare ar fi interpretarea ce s'ar adopta din cele două date de doctrină dispoziției art. 1279 c. c.

Considerând, în ce privește quantumul sumei ce urmează a fi acordat, cu titlul de alimente, apelantei Nadege Balasinovici, pentru anul de doliu 14 Decembrie 1915 — 14 Decembrie 1916, că ținând seamă de pozițiunea socială ce apelanta a avut în timpul căsătoriei sale cu Gr. Alexandrescu și de averea succesorală rămasă pe urma acestuia, Curtea îl fixează la suma de lei 12000;

Având în vedere că reprezentantul apelantei Zoe Soutzo susține că acțiunea intentată contra acesteia nu este regulată și urmează a fi respinsă ca atare, de oarece din clauzele actului dotal, ce prezintă în instanță, rezultă că Zoe Soutzo, la trecerea ei în căsătorie cu Al. Soutzo, și-a constituit dotă toată averea prezentă și viitoare, și deci acțiunea de față trebuia intentată contra soțului, el singur fiind reprezentantul legal al soției în această acțiune de pensie alimentară;

Având în vedere că apelanta Nadege Balasinovici se opune la discutarea acestui act dotal, pe motiv că este prezentat acum în instanță, contrariu dispozițiilor art. 326 și 72 pr. civ.;

Având în vedere că după art. 72 pr. civ. dacă părțile nu depun actele cu care se slujesc în pricină, până în termen de 15 zile înainte de ziua fixată pentru înfățișare, ele pot să ceară un nou termen pentru comunicarea actelor prin grefă; judecata, însă, nu poate da acest termen decât dacă cel ce l'a cerut va dovedi că împrejurări cari n'au fost în voința sa l'au împiedicat, în adevăr, să facă depunerea la timp;

Având în vedere că Zoe Soutzo nici nu cere un termen pentru comunicarea actului dotal și nici măcar nu alegă că a fost împiedicat de a-l depune la timp; că astfel fiind, acest act dotal urmează a fi înlăturat din dezbateri;

Considerând că odată ce e înlăturat actul dotal, rămâne nedovedit că averea Zoi Soutzo are caracterul de dotalitate;

Că, dar, acțiunea pentru alimente se găsește a fi bine îndreptată în contra Zoi Soutzo autorizată de sățul ei;

Considerând că din toate cele ce preced rezultă că apelul făcut de Zoe Soutzo și de Al. G. Soutzo personal și ca soț dotal, precum și apelul făcut de tutorul interzisului, N. I. Alexandrescu cari tind numai la respingerea cererii de a se acorda apelantei alimente pentru anul de doliu, iar nu și la respingerea sau micșorarea sumelor acordate de Tribunal drept abitațiune și vestiminte, sunt neîntemeiate și urmează a fi respinse ca atare, admițându-se în parte apelul făcut de Nadege Balasinovici, fostă Gr. Alexandrescu.

Pentru aceste motive, redactate de d-l Prim-președinte Oscar N. Nicolescu, Curtea respinge apelul făcut de Zoe Soutzo și Dem. Negulescu și admite apelul făcut de Nadege Gr. Alexandrescu azi Balasinovici etc.

(ss) Oscar N. Nicolescu; I. Coandă; Alex. Nicolau; S. Tîpescu; S. Gogălniceanu.

p. Grefier (s) M. G. Alexandrescu

NOTĂ. — Femeia măritată poate să aibă dotă, parafernă sau să nu aibă nici un fel de avere și la moartea bărbatului femeia dotală are dreptul să ceară restituirea dotei, cea parafernă rămâne stăpâna averei sale de care poate să dispună singură, iar femeia săracă are un drept în succesiunea soțului (art. 684 c. civ. r.).

Toate aceste femei, oricare ar fi situațiunea lor materială, au dreptul la abitațiune și la vestimintele de doliu (art. 1279, al. 2) și întrebarea este, dacă succesiunea bărbatului le datorește sau nu, alimentele în cursul anului de doliu.

Chestiunea este foarte delicată și toată dificultatea vine de acolo că pe de o parte codul civil nu stabilește nicăieri principiul că femeia are dreptul la alimente, iar pe de altă parte vorbește de dânsale atunci când recunoaște femeiei dotale dreptul «de a cere, pentru cursul anului de doliu, sau dobânzi, ori fructele dotei sale, sau alimente din succesiunea bărbatului său». (art. 1279, al. 1 c. civ.). Alimentele despre care vorbește acest text, singurul în tot codul nostru civil și care prevede un caz special, pot ele fi acordate tuturor celorlalte văduve și anume în ce condițiuni? Ce s'ar fi întâmplat dacă codul nostru civil nu ar fi avut dispoziția art. 1279, al. 1, sau, cu alte cuvinte, în lipsa acestui text,

chestiunea alimentelor, anului de doliu, se putea ea pune? De sigur că nu, căci a admite contrariu, ar fi să recunoaştem că aceste alimente se datoresc văduvei ca o consecinţă a raporturilor ce isvorăsc din căsătorie şi fără să mai fie nevoie de vreun text, iar lucrul acesta, astfel formulat, nu l'a susţinut nimeni până acum.

Dar dacă nici textul (în afară de art. 1279), nici principiile nu hotărăsc că văduva are dreptul la alimente în cursul anului de doliu, cum se poate întinde dispoziţia art. 1279 la altă femeie decât cea dotală şi a-i recunoaşte alte drepturi decât acelea prevăzute de acest text, care nu face altceva decât să acorde femeiei dotale un simplu drept de opţiune între veniturile dotei sale şi alimentele anului de doliu? S'ar putea, cred, răspunde şi cu oareşcare succes, că cine are facultatea să aleagă între două drepturi, însemnează că le are pe amândouă şi că, prin urmare, art. 1279, atunci când recunoaşte femeiei dotale dreptul să aleagă între veniturile dotei sale şi alimentele anului de doliu, admite implicit că femeia dotală are un drept la alimente, după cum are şi dreptul la venitul dotei sale din momentul morţii bărbatului. Ceva mai mult, aceste două drepturi au trebuit să fie recunoscute femeiei dotale mai înainte ca să ajungă la art. 1279, căci altfel nu se înţelege prea bine cum s'ar fi gândit legiuitorul, atunci când a dat dreptul femeiei dotale să aleagă, tocmai la alimente şi nu la orice alt echivalent, sau mai exact, dacă dreptul văduvei la alimente nu ar fi fost recunoscut de legiuitor cu altă ocazie înaintea art. 1279, nu se înţelege de loc ce nevoie avea să dea prin acest text un drept de opţiune femeiei dotale.

Dar dacă dreptul la alimente era cunoscut de legiuitor şi art. 1279 nu face decât o aplicare într'un caz special, atunci, în mod forţat, acest drept la alimente trebuie să fie general, căci nu este o consecinţă specială a regimului dotal, şi echitatea cere imperios să le acordăm afortiori văduvei sărace. Argumentarea sprijinită de motive de echitate, poate să fie primită şi nu are în contra ei decât faptul că odată admisă, ea ne conduce în mod fatal să recunoaştem aceleaşi drepturi nu numai văduvei sărace, dar şi celei bogate, cu parafernă, şi chiar, cred eu, văduvei dotale, în acelaş timp cu veniturile dotei sale, cu toate că art. 1279 spune tocmai contrariu. În adevăr, dacă văduva săracă are dreptul la alimente, aceasta nu poate să fie decât în baza unui principiu general şi atunci, el poate să fie invocat de toate văduvele, dotale, parafernale sau sărace, iar art. 1279 trebuie considerat ca nescris. Dar atunci toate argumentele de echitate, care joacă un aşa de mare rol atunci când este vorba să acordăm

alimentele anului de doliu văduvei sărace, cad dela sine, căci femeia parafernă poate să fie foarte bogată, iar succesiunea bărbatului foarte săracă şi singurul mijloc de a întoarce dificultatea este să susţinem că în teoria codului nostru civil dreptul la alimente nu-l are decât numai aceia cari nu au ce mânca, în înţelesul strict al cuvântului şi femeia parafernă bogată, nu poate, în nici un caz, să ceară alimente, nu fiindcă nu ar avea dreptul, dar fiindcă nu are nevoie. Nu ştiu ce valoare poate să aibă acest răspuns, dar ştiu că femeia săracă, moştenitoarea bărbatului, se găseşte în acelaşi caz cu femeia parafernă, căci moştenirea poate să fie foarte bogată şi atunci argumentul tras din teoria alimentelor i se aplică întocmai ca şi celei bogate. Şi asemănarea între femeia săracă, de multe ori o foarte fericită moştenitoare, şi cea bogată cu parafernă, este cu atât mai mare, cu cât onor. Curte şi celelalte instanţe, cari au admis aceeaşi teză, cred că văduva săracă poate foarte bine cumula dreptul la alimente cu dreptul ei la moştenire, şi concluzia logică a acestei teorii este că femeia aşa zisă săracă are dreptul să ceară alimentele anului de doliu, chiar dacă şi-a primit partea ei din moştenirea bărbatului, sau, pentru a scăpa de argumentul care s'ar putea trage din teoria alimentelor, văduva săracă după ce a încasat alimentele anului de doliu îşi va primi toată partea din moştenire cu veniturile din momentul morţii defunctului. Şi astfel, femeia săracă, moştenitoarea unei părţi însemnate din averea soţului, va fi mai bine tratată, în lipsa oricărui text, decât femeia dotală, care din cauza art. 1279, singurul text care vorbeşte despre alimentele anului de doliu, nu are decât un simplu drept de opţiune.

Ne găsim, deci, în faţa a trei soluţiuni posibile:

a) Să invocăm principiile scumpe împăratului Solomon şi să acordăm alimentele anului de doliu, în afară de orice text, numai văduvei sărace, de două ori, prin aceea că atât ea, cât şi moştenirea bărbatului, sunt sărace;

b) Să invocăm principiile de drept şi să reducem alimentele la cazul prevăzut de art. 1279, al. 1, fără a putea explica în mod satisfăcător pentru ce legiuitorul a dat femeiei dotale un drept de opţiune, şi apoi, dacă l'a dat, pentru ce i-a recunoscut facultatea la alimentele anului de doliu şi nu la orice alt drept din succesiunea bărbatului;

c) Să invocăm principiile de drept, în afară de art. 1279, şi să acordăm dreptul la alimente tuturor văduvelor, ori cari ar fi situaţiunea lor materială şi ori care ar fi activul succesiunii, aceasta cu riscul de a considera art. 1279 ca nes-

cris, căci dacă dreptul la alimente este general el trebuie să aparțină și femeiei dotale, ori care ar fi dispoziția acestui articol. Motivele de echitate care până acum pledau pentru acordarea alimentelor anului de doliu, protestează cu indignare atunci când moștenirea este săracă și femeile bogate, iar a încerca să scăpăm de concluzia logică la care ne conduc principiile de drept dacă ne adresăm lor, prin teoria că alimentele nu se datoresc decât numai atunci când se constată în fapt că acela care le pretinde moare de foame, este să transformăm toată chestiunea într-o afacere de speță, și argumentele de drept sunt invocate numai de formă.

În speța care s'a prezentat dinaintea Curței de Apel S. I. și pe care o adnotăm, moștenirea bărbatului fiind mare, argumentele de equitate nu joacă nici un rol și chestiunea de drept se pune în toată simplitatea ei, cu atât mai mult cu cât Onor. Curte nu se ocupă să știe dacă văduva, azi remăritată cu un bărbat poate bogat, are sau nu nevoie de alimente, în înțelesul expus mai sus, așa că teoria codului civil în această materie, dacă ea există, nu a preocupat Curtea nici un moment. Averea lăsată este mare și soția moștenește o pătrime în plină proprietate, văduva s'a remăritat și prin urmare nu poate să fie vorba să i se acorde alimente pentru că nu are ce mânca, ei fiindcă are dreptul la ele.

Curtea începe prin a ne spune că văduva săracă are dreptul, în același timp, la alimentele anului de doliu și la succesiunea bărbatului, de carece este vorba aici de două drepturi diferite care nu se pot exclude unul pe altul, în lipsa unui text. Toate bune, dar unde sunt textele care recunosc dreptul la alimente în afară de art. 1279 cod. civ.?

Și dacă nu este alt articol decât acesta, cum poate Curtea să-l invoce tocmai pentru a acorda femeiei sărace dreptul de a cumula alimentele anului de doliu cu moștenirea bărbatului, pe care a și încasat-o?

Sar putea admite, la rigoare, că principiul alimentelor anului de doliu este regulat în codul nostru numai de art. 1279 și că poate să fie întins tuturor văduvelor, dar atunci trebuie luat modalitatea pe care o stabilește, adică să nu permitem nici într'un caz cumulul alimentelor cu ori ce alt drept din succesiunea bărbatului.

A invoca art. 1279, fiindcă alt text nu există, pentru a permite văduvei sărace să cumuleze alimentele anului de doliu cu moștenirea pe care a primit-o deja, și a refuza acest drept femeiei dotale tocmai din cauza acestui text, este o absurditate care nu poate scăpa nimănui, căci regimul dotal nu cere ca în materia aceasta femeia să fie mai rău tratată decât văduva așa zisă săracă.

Pentru a ajunge la acest rezultat, onor. Curtea se bagă în codul Napoleon și explică art. 1570 al acestui cod (art. 1279 rom.) în modul următor: legiuitorul francez s'a ocupat mai întâi de femeia măritată sub regimul comunității de bunuri și a recunoscut acesteia un drept la alimente (art. 1481, 1465) pe tot timpul necesar pentru facerea inventarului și a deliberării, aceasta pentru că a voit să asigure pentru câțva timp femeiei o existență ca aceea pe care o avea și să o scutească astfel de a se gândi, chiar de a doua zi, la noile condițiuni de trai etc. etc. Ajuns la regimul dotalității, legiuitorul francez: „nu a înțeles nici să refuze nici să retragă femeiei dotale privilegiul acordat văduvei comune, căci «considerațiunile care l'au determinat să l'creeze există atât pentru văduva măritată sub regimul comunității legale cât și pentru aceea căsătorită sub regimul dotal; că însă în art. 1570 al. 2, el a avut de scop de a reglementa cazul cel mai frequent a unei dote producătoare de interese, care curg deplin drept în profitul văduvei până la restituirea dotei și neadmițând posibilitatea cumulului, a conferit văduvei dotale o opțiune: alegerea între a cere dobânzi ori fructele zestrei sau alimente din succesiunea bărbatului».

Asta înseamnă, dacă înțeleg eu bine, că în codul Napoleon, în afară de art. 1570 (1279 r.), mai este un text care recunoaște unei alte văduve dreptul la alimentele anului de doliu și că acest art. (1465) fiind anterior art. 1570, legiuitorul francez, când a ajuns la redactarea acestui text, pusese principiul general al alimentelor anului de doliu și de aceea s'a mulțumit să facă o aplicație într'un caz special și să împedice un cumul care i se părea că trebuie să rezulte în mod forțat din principiile admise. Argumentul onor. Curți nu este cel mai bun dintre toate argumentele cari se pot invoca în favoarea acestei teze, mai întâi pentru că art. 1465 c. fr. prevede și el tot un caz special, acela al văduvei măritate sub regimul comunității de bunuri și, prin urmare, rămâne să ne întrebăm unde este scris principiul general al alimentelor datorite văduvelor și aceasta cu atât mai mult cu cât dispoziția art. 1465 c. fr. are o explicație care îi aparține, și care consistă în a spune că, în timpul inventarului și a deliberării, femeia administrează, în interesul comun, și, prin urmare, dreptul la alimente i se cuvine din această cauză. Așa fiind, femeia comună, după expresia Curței, nu are dreptul la alimente decât numai timpul necesar pentru facerea inventarului, care în principiu este de 3 luni și 40, zile și încetează mai degrabă dacă inventarul este gata. Este greu de admis că, plecând dela acest text, putem să întindem

dreptul la alimente tuturor văduvelor și pe timp de un an.

Pe urmă, care este valoarea acestei argumentări pentru dreptul românesc, căci art. 1465 C. fr. nu a fost reprodus de legiuitorul nostru, și, atunci, pentru ca argumentul Onor. Curții să poată avea vreun înțeles, trebuie neapărat să-l înțelegem astfel: art. 1570 C. fr. a ținut seamă de principiul aplicat mai înainte de art. 1465 care recunoaște văduvelor dreptul la alimente; legiuitorul român, reproducând art. 1570 francez fără să schimbe nimic, a înțeles să-l adopte cu sensul pe care îl are, adică la un simplu caz de aplicare a unui principiu scris în altă parte (în art. 1465 C. fr.) sau cu alte cuvinte, art. 1279 C. civ. rom. nefiind decât un caz de aplicare a unui principiu general, dovedește că legiuitorul român a înțeles atunci când a consacrat una din consecințele unui principiu să consacre în același timp, în mod implicit, și principiul general, cu toate că textul care este sediul materiei, în credința Curții, art. 1465 C. fr. nu a fost reprodus.

Argumentarea nu are mare valoare juridică și soluția își imprumută toată valoarea pe care o poate avea de la faptul că este aceea a unei înalte instanțe judecătorești, ceea ce poate să însemne ceva în materia aceasta. Onor. Curte mai invoacă și alte motive în susținerea tezei sale dar numai în treacăt, convinsă fiind că argumentul principal, expus de mine mai sus, este suficient. În același sens s'a pronunțat Curtea de apel din Buc. sect. I No. 236/906 (*Curierul Judiciar* No. 73/906).

«Considerând că drepturile pe care art. 684 le acordă femeii sunt cu totul distincte de acelea pe care i le acordă art. 1279 și condițiunile ce legea cere pentru exercitarea acestor drepturi nu sunt aceleași; că, în adevăr, pentru a obține partea ei, fie în uzufruct fie în deplină proprietate, art. 684 cere ca văduva să fie săracă; că acest lucru este indiferent și puțin important pentru exercitarea drepturilor ei, prevăzute de art. 1279. Că în afară de aceasta, nu există nici un text de lege care să prescrie că femeia care și-a exercitat acțiunea bazată pe art. 684 nu mai poate pretinde drepturile ce-i acordă art. 1279 pentru anul de doliu».

Iar Curtea de Casație S. I în decizia din 6 Mai 1880 (*Bulet. Casației*, 1880, p. 213), spune același lucru. «Considerând că nu a fost ideea legiuitorului de a exclude pe femeia neînestrată de la dreptul de pensie alimentară în anul de doliu și-a acorda acest drept numai celor înzestrate».

Concluzia mea este, că chestiunea rămâne de limpezit, și că este loc să fie examinată din nou cu mai multă atenție de instanțele noastre

judecătorești. Influențați de motive de echitate, care nu lipsesc atunci când și văduva și moștenirea sunt sărace, judecătorii noștri se cred obligați să găsească argumente de drept, care dacă există, ceea ce nu e sigur de loc, apoi sunt de ordin general și ne conduc în mod fatal să acordăm alimentele anului de doliu tuturor văduvelor, ori care ar fi situațiunea lor materială, ceea ce este absolut nedrept și imposibil de justificat, atunci când moștenirea este săracă. Dintre toate argumentele de drept, acela adoptat de Onor. Curte de apel este cel mai slab, căci pornește de la un text din codul francez care nu a fost reprodus de legiuitorul nostru, și care în dreptul francez are o explicațiune cu totul specială văduvei comune, căci se justifică prin aceea că această văduvă administrează în interesul comun în tot timpul facerei inventarului și al deliberării.

ALFRED JUVARA

TRIBUNALUL PRAHOVA SECȚIA I

Audiența dela 3 Martie 1920

Președenția d-lui N. D. HARITON, Prim-Președinte

Maria I. Trimba cu Societatea Astra Română și G. Stoenscu

Jurnalul No. 1516

Legea consolidărilor petrolifere. — Decretul-lege No. 4118/919. — Suspendarea aplicațiunii legii. — Această suspensiune se întinde numai în viitor, iar nu și asupra drepturilor anterioare câștigate datei suspensiunii, cari pot fi valorificate prin justiție.

Deși prin decretul-lege No. 4118 din 22 Sept. 1919 s'a declarat suspendată, până la șase luni după încheierea păcii generale, legea consolidărilor petrolifere din 1 Iunie 1913, fără a face nici o rezervă sau distincțiune, însă această suspensiune nu se poate întinde la faptele anterioare datei acestei suspendări. Ori efectul unei suspensiuni neîntinzându-se decât în viitor, nu se poate întinde și asupra unor drepturi câștigate anterior datei suspensiunii, căci atunci ar însemna suspendarea de plano a legii consolidării petrolifere, ceea ce n'a fost intențiunea legiuitorului.

Prin urmare, prin suspendarea legii consolidărilor petrolifere, legiuitorul a înțeles să împiedice efectele ce s'ar fi produs prin aplicațiunea sa, dela data suspensiunii înainte, iar nu și cele anterior câștigate, și ca atare nu s'a exclus puțința pentru proprietarul real, pe terenul căruia o concesiune a fost stabilită prin aplicațiunea din acel moment al legii de consolidare, să-și valorifice, în urma suspensiunii, în dreptul de redevență.

Tribunalul,

Asupra incidentului ridicat de pârâta societate Astra Română și de chematul în garanție G. Stoenscu, în ședința dela 23 Februarie 1920, prin care tind la suspendarea judecării, acțiunii în discuțiune, pe motiv că legea consolidărilor petrolifere, pe dispozițiunile căreia

reclamanții își intemeiază acțiunea, este suspendată în aplicațiunea ei prin decretul lege cu No. 4118 din 20 Septembrie 1919, până la șase luni dela data încheerii păcei generale;

Având în vedere concluziunile orale și scrise puse de înpricinați asupra acestui incident și actele invocate;

Având în vedere că prin acțiunea în discuțiune, reclamanta Maria I. Irimia, din Comuna Băicoiu, Județul Prahova — în calitate de coproprietară cu frații săi pârâți Toma și G. I. Anghelache, din aceeași comună, asupra terenului petrolifer prevăzut în acțiune, concedat de aceștia singuri chematului în garanție G. Stoenescu, iar de acesta Societății pârâte Astra-Română, — și reclamantul Ion Popescu din București, strada Dr. Iatropol No. 15, în calitate de cesionar asupra redevenței cuvenită celei dintâi din această concesiune, chiamă în judecată pe sus numiții pârâți, pentru ca, pe deoparte să se stabilească pe calea justiției dreptul reclamantei Maria I. Irimia, de coproprietară, împreună cu frații săi asupra terenului menționat, și în consecință să i-se fixeze judecătorește quantumul real al redevenței cuvenită în atari împrejurări, conform dispozițiilor art. 49 și urm. din legea consolidărilor, iar pe de altă parte să fie obligată pârata societate Astra Română să predea în natură redevența astfel stabilită reclamantului Ion Popescu, în calitatea sa arătată mai sus;

Având în vedere că în sprijinirea incidentului lor, concesionarii pârâți sus arătați se intemeiază pe redacțiunea strictă a decretului lege menționat, care suspendă fără nicio rezervă aplicațiunea legii consolidărilor petrolifere, până la șase luni după încheierea păcei generale; în consecință, susțin dânsii, că de oarece acțiunea în discuțiune își are sorgintea măcar în parte, în ce privește stabilirea redevenței, în dispozițiunile acestei legi (art. 49 și urm.), ea urmează să aibă aceeași soartă și în consecință să fie suspendată pe tot acest interval de timp;

Având în vedere că reclamanții, în apărarea făcută asupra acestui incident, au susținut în primul rând că, cu toată redacțiunea fără rezerve a textului din decretul menționat, aplicațiunea lui nu trebuie întinsă dincolo de rațiunea care a determinat pe legiuitor să edicteze o asemenea suspendare și care în mod neîndoielnic este: luarea unei măsuri prin care să imobilizeze, în mâinile actualilor deținători, terenurile și drepturile petrolifere, în vederea unei noi reglementări de ordin politico-economic național a drepturilor de această natură; că această rațiune a suspensiunii pretind reclamanții, nu ar avea nici un motiv să împedice pe proprietarul real — asupra terenului căruia, o concesiune a fost stabilită, pe temeiul legii menționate, anterior suspensiunii ei, — de a-și valorifica, conform cu această lege, drepturile sale decurgând dintr-o atare concesiune, care, în orice alt mod, n'ar avea nici o valoare juridică față de dânsul, în baza principiilor din dreptul comun, și aceasta mai ales atunci, când, prin dispozițiunea formală a decretului de suspensiune, drepturile câștigate până în acel moment de concesionar, în temeiul legii suspendate sunt respectate, și posibilitatea pentru dânsul a continuării exploatărei recunoscută; că o asemenea împedire, au arătat în fine reclamanții, ar fi nu numai inequitabilă, căci ar lipsi în mod arbitrar și nejustificat pe proprietarul unui teren, care nu a participat la concesionarea lui, de orice folosință a dreptului său, pe tot intervalul de timp cât durează suspensiunea, dar ar fi și nejuridică căci s'ar refuza fără motiv examinarea dispozițiilor legii suspendate, cu privire la fapte anterioare, care constituiesc o consecință a aplicațiunii legi dinaintea momentului suspensiunii, și care

nu pot fi atinse prin suspensiunea sau abrogarea ulterioară a legii care le-a creat;

Având în vedere că este exact, în drept, că textul decretului lege menționat, declară suspendată, până la șase luni după încheierea păcei generale, legea consolidărilor petrolifere din 1 Iunie 1913, și aceasta fără a face vre-o rezervă sau distincțiune; că, însă, nu este mai puțin adevărat că consecința pe care caută să o tragă pârâții din acest mod de exprimare al textului decretului, este cel puțin exagerată, atunci când dânsii pretind că, din cauza acestei redactări, Judecătorii sunt dator să refuze în mod general rezolvarea pe temeiul acestei legi a ori cărui conflict de drepturi ivit între înpricinați, chiar și atunci când faptele din care derivă sunt anterioare datei suspensiunii;

Având în vedere că orice dispozițiune legislativă, prin aplicațiunea ei până la un moment dat, creiază diferite situațiuni de drept și de fapt, ale căror consecințe pot fi cauză de serioase conflicte pentru părți și a căror rezolvare nu se poate concepe, decât prin aplicațiunea legii, care le-a servit drept sorginte; că soluționarea unor atari chestiuni devine inexorabilă, odată ce ele s'au produs și suspendarea sau abrogarea ulterioară a legii nu poate avea nici un efect, asupra consecințelor ce decurg, cu acest chip, din aplicațiunea ei de până atunci;

Având în vedere că prin textul decretului lege sus arătat se suspendă pur și simplu legea de consolidare; că, de oarece pe de o parte, efectul ori cărei suspensiuni nu se poate întinde decât în viitor, dela data suspensiunii înainte, iar pe de altă parte, obiectul legii de consolidare, astfel dură cum o arată precis titlul ei este *regularea și consolidarea dreptului de concesiune petroliferă*, în acest sens și pentru stăvilirea unui astfel de drept trebuie înțeleasă prohibițiunea creată de legiuitor printr-o atare suspensiune a legii;

Ca dacă, în vederea scopului urmărit de legiuitor prin această suspensiune, — și care nu poate să fie altul decât cel arătat mai sus, la expunerea susținerilor reclamanților, — se explică lesne stăvilirea pentru viitor a drepturilor ce se creiau pentru concesionari de petrol prin legea de consolidare, (a cărei țintă, arătată în expunerea de motive a legii dela 1904, este întărirea și asigurarea dreptului concesionarului, tinzând prin aceasta la încurajarea industriei petrolifere la noi în țară), este a se merge dincolo de acest scop, atunci când fără să fie vorba de o aplicare propriu zisă a legii de consolidare, în vederea asigurării dreptului concesionarului, s'ar refuza de plano ori ce examinare a dispozițiilor legii, chiar în privința consecințelor ce decurg din situațiuni create prin aplicațiunea de până atunci a legii, la fapte anterioare datei suspensiunii;

Că de altfel nu se poate în mod juridic admite că, atâta timp cât concesiunea stabilită pe baza legii sus arătată își păstrează toate efectele ei legale în viitor, în mâinile actualului concesionar, căruia decretul îi recunoaște formal puțința de a-și continua exploatarea, când este vorba de corelativul acestei obligațiuni, pusă de lege proprietarului real, pentru respectarea concesiunii încuviințată de altul, și anume îndatorirea pe care aceeași lege o stabilește în sarcina celui dintâi de a plăti proprietarului sus arătat o justă redevență, al cărei quantum să-l stabilească justiția, această îndatorire a concesionarului să fie împedită în valorificarea și realizarea ei, tocmai prin măsura de suspensiune luată de legiuitor în vederea stăvilirii dreptului concesionarului;

Având în vedere că în aplicațiunea practică a textelor de lege, cu privire la conflictele dintre înpricinați, judecătorii sunt ținuti, nu de a urmări fără scrutare

litera textului, astfel după cum în interesul cauzei au susținut părății, ci de a desprinde din texte înțelesul lor, având continuu în vedere scopul urmărit de legiutor prin dispozițiunile luate, și ținând totdeauna seamă de principiul cunoscut în materie de interpretare, că aplicațiunea unei legi trebuie mărginită în limitele rațiunii care o creiază;

Având în vedere că, pe temeiul acestor principii de interpretare, care mai ales în privința decretelor legislative așa avea cea mai completă aplicațiune, Tribunalul, ținând seamă atât de coprinsul decretului menționat cât și de scopul urmărit de legiutor prin edictarea lui, atât cât acest scop se poate întrevădea din coprinsul decretului și scurtele rapoarte ce însoțesc celelalte decrete antreioare apărute cu puțin timp înainte în aceeași ordine de idei, — constată că legiutorul, suspendând legea de consolidare, a înțeles să-i împedice efectele ce ar fi produs prin aplicațiunea sa, numai din punct de vedere al drepturilor ce ar fi putut creia în favoarea concesionarilor de petrol, dela data suspensiunii înainte; că prin urmare, prin această suspensiune nu se exclude puțința pentru proprietarul real, pe terenul căruia o concesiune a fost stabilită, prin aplicațiunea din acel moment a legii de consolidare, să-și valorifice în urma suspensiunii, ei, dreptul de redevență convenit conform principiilor coprinse în această lege, care singură validează o asemenea concesiune.

Că așa fiind incidentul este neintemeiat și urmează a fi respins.

Pentru aceste motive, redactate de d. judecător Al. Gânțoiu, respinge incidentul, etc.

(ss) N. D. Hariton, Al. Gânțoiu.

Un fapt important petrecut la adunarea Generală a Sindicatelor funcționarilor judecătorești.

Duminecă 3 Iunie cor. ora 10 a. m. a avut loc la Palatul Justiției din București (fostă sală a Curței cu Jurați) adunarea generală a Sindicatelor judecătorești, cu delegații din provincie.

Adunarea a fost prezidată de directorul nostru, d-l N. C. Schina, președinte la Curtea de Apel din București.

Seria cuvântărilor, a fost deschisă de d-l Schina, care în accente calde, a făcut apel la unirea și solidarizarea funcționarilor judecătorești, din întreaga țară, pentru a putea mai bine lupta întru apărarea intereselor lor de ordin profesional, moral și economic.

D-sa a mai arătat ce însemnătate prezintă afilierea Sindicatului funcționarilor judecătorești la *Uniunea generală a sindicatelor profesional-naționale ale funcționarilor salariați de Stat, Județ și Comună*, care își propune ca scop principal să asigure absoluta independență a funcționarilor în Stat.

După aceasta d-l V. Popescu, dela parchetul general al Curței a citit raportul cenzorilor; d-l ajutor de grefier dela Curtea de Apel din București Dumitrescu a făcut propuneri de modificări la Statutele Sindicatului, cari au fost admise cu aclamare de adunare.

Au mai vorbit în termeni mișcători, d-l Virgil Orescu, secretarul sindicatului, și d-l Mărgărit reprezentantul sindicatului funcționarilor judecătorești din Râmnicul-Vâlcea. Intr-o cuvântare inimoasă d-sa a relevat importanța rolului ce sindicatele funcționarești sunt chemate a-l juca, și însărcinat special, a înmănat directorului nostru manifestul magistraților din Oltenia, care solidarizându-se cu mișcarea ce s'a început pentru liberarea magistraturei de jugul politice și întronarea ei de adevărată putere în Stat, au hotărât ținerea unui

Congres care va avea loc în cursul acestei luni, la Craiova.

Acest patriotic manifest, pe care d-l Mărgărit a fost special autorizat a-l citi în adunare, a fost aclamat cu aplauze furtunoase atât de membrii Sindicatului funcționarilor judecătorești, cât și de cei șapte delegați ai Sindicatelor funcționarilor publici din întreaga țară, și el are următorul cuprins:

Domnilor Colegi!

Războiul mondial a răscolit mințile și sufletele, ținând să transforme omenirea! Alături de ea trista manifestare a vieții, de egoism și de îmbogățire se agită și se înalță flacăra ce va lumina forma de mâine, de progres și de armonie a omenirii. Oare, în însăși țara noastră, cel mai umil locuitor din cea mai depărtată comună rurală, nu e azi un alt om, spiritul său nu tinde spre emancipare, spre cunoașterea propriei demnități.—In această luptă universală pentru cucerirea progresului, magistratura care în ultimele timpuri, în afară de misiunea sa directă împlinită cu atâta onoare și abnegație, a prezidat cu atâta demnitate la punerea în aplicare a unor mari reforme, de unde se vede covârșitoarea ei importanță,—va trebui să rămână în urmă? Dintre toate ramurile de funcționari ale acestei țări, se pare că singura magistratura e cea mai pasivă și așteaptă îndreptarea multor rele dela persoane ce stau în afară de ea. Aceasta a treia putere în stat nu e adevărat o putere, după cum fiecare simte și știe.

Probleme multe și grele i se impun de azi înainte, și cerința vremii e ca aceste probleme să fie deslegate de magistratura însăși. E timpul ca această distribuitoare a dreptății să întărească ideea de dreptate, așezându-se mai întâi pe sine pe o puternică temelie. E vorba numai să voiască și mântuirea ei va veni spre folosul și mântuirea întregii societăți. Pentru a ajunge la acest rezultat, membrii acestei instituțiuni urmează să se înțeleagă și să lucreze uniți. Pentru discutarea diferitelor chestiuni, ne-am gândit la un Congres ce ar avea loc odată pe an, pe Circumscripțiile Curților de apel, deci în ce privește pe Magistrații din Oltenia, la Craiova. Dacă la acest Congres ar veni magistrați și din alte circumscripții, cu atât mai bine. Aci, la Congres, fiecare și-ar spune părerea cu privire la atâtea probleme pe care fiecare le poartă în sufletul său. Din discuție s'ar vedea nevoile și ar ieși lumina. Apoi o hotărâre generală luată s'ar putea impune spre folosul tuturor. Chestiunile ce se vor discuta la congres, între altele vor fi: In primul rând modificarea legii de organizare judecătorească relativ la: a) Recrutarea și înaintarea magistraților și funcționarilor judecătorești, operațiuni care în general după felul cum s'au făcut și se fac, constituie o jignire adusă drepturilor și meritelor: ca urmare, arizarea la mijloacele prin care s'ar putea împiedica arbitrarul puterei executiv; b) Utilitatea consiliului superior al Magistraturei, cum e constituit prin actuala lege, anume dacă acest consiliu, în forma lui de azi, este destul de independent și își îndeplinește cu adevărat înaltul rol la care e chemat; c) Toate chestiunile ce rezultă din insuficiența legii de organizare judecătorească, între care introducerea inamovibilității pentru procurori, în legătură cu această lege, se va discuta valabilitatea numirilor făcute de consiliul dirigent în magistratura superioară din Ardeal cu personal din vechiul regat, întru cât aceste numiri, nu pot constitui în nici un caz drepturi câștigate.

2) Unificarea legislației în întreaga Românie. 3) Unificarea, pe cât se poate, a părerilor în drept, păreri care deși bazate pe aceeași lege, sunt de multe ori contrarii ceea ce credem că e o daună adusă științei dreptului, care

din această cauză, pare foarte puțin o știință. Ne adresăm d-voastră, d-lor colegi ai instanțelor din circumscripția Curței de Apel din Craiova, și vă rugăm ca în cazul când adevărat la ideea mai sus expusă să ne răspundeți cât mai grabnic, arătându-ne și părerile D-v. în această privință, și dacă e posibil, să ne comunicați și chestiunea pe care voiți a o trata la congres. Primul Congres va avea loc în ziua de 11 și 12 Iulie st. n. a. c. (28 și 29 Iunie st. v.). Răspunsul D-v. vă rugăm al trimite pe adresa D-lui Alexandru B. Iliescu, judecător de sedință la secția II-a a Tribunalului Mehedinți.

28 Mai 1920 T. Severin.

Magistrații Trib. Mehedinți și judecătorilor din orașul T. Severin:

B. B. Varlam, Prim Președinte; Titu Constantinescu, Prim Procuror; C. T. Georgescu, Jud. de Instr. Președinte; V. Sâmboteanu, Jud. de Ocol Președinte; Gh. Quintescu, Jud. de Sedință; Virgil Brădescu, Jud. de Sedință; C. I. Năvârlie Jud. de Instrucție; Pascu A. Dinescu, Jud. de Sedință; Al. B. Iliescu, Jud. de Sedință; Gh. Vasilovici, Jud. de Ocol; Scarlat Constantinescu, Procuror; I. Abramescu, Supleant; Gh. Munteanu, Supleant; P. V. Popescu, Ajutor de Judecător; G. Ionescu-Gorcea, Ajutor de Judecător.

La acest manifest au aderat și celelalte instanțe judecătorești din Oltenia.

* * *

Bunele idei își fac astfel cursul lor cu toate piedicile interesate și sfârșesc prin a se impune opiniei publice.

Manifestul magistraturei Olteniei, remis Directorului nostru în adunarea ce prezida, este din acest punct de vedere cu deosebire caracteristic.

Din cuprinsul său se vede că ideile de independență și reorganizarea a magistraturei, pe care le-am susținut în coloanele revistei noastre, au găsit aprobarea completă a magistraturei Olteniei, căreia îi revine meritul de a fi dat semnalul mișcării de reînnoire pe care o preconizăm de atâta timp.

A sustrage magistratura de sub influența nefastă a politicianismului, este dar primul desiderat al magistraților Olteniei, care socotesc că modificări importante trebuie aduse legii de organizare judecătorească și cu privire la Consiliul Superior al Magistraturei trebuie să aibă în sânul său elementele pătrunse de înalta misiune ce au de îndeplinit.

Dorința de a reacționa în contra unor anumite tendințe au atras oarecari conflicte, cari sunt demonstrațiunea palpabilă, că Consiliul Superior al Magistraturei, astfel cum este constituit și cum funcționează, este anormal și nu corespunde spiritului legii, care l'a instituit.

Ceeace este dar important pentru noi de reținut din manifestul citat, este că la Congresul Magistraților din Craiova, se va preconiza o reformă care să dea țirei o justiție independentă și magistraților o siguranță absolută.

Tradiția nobilă a Banului Mărăceine, care prin forța spiritului și faptul armelor a conservat în Oltenia comora românismului, este ilustrată astfel cu exemplul magistraților olteni, a căror mișcare va găsi în *Curierul Judiciar* cel mai fidel tovarăș de luptă.

Invităm dar pe toți juriștii din România-Mare—profesori universitari, magistrați și avocați—să ia parte la acest însemnat Congres, în care pentru prima oară se va auzi ecoul acelora cari strigă: **Justiție egală pentru toți!**

CURIERUL JUDICIAR.

REZUMATELE JURISPRUDENTEI

— CURȚILOR DE APEL ȘI ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE —

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI

SECȚIA I

Apelantă: Olimpia V. Bossy, prin procurator soțul ei V. Bossy

Dotă.—*Autorizația de a vinde bunuri dotale pentru achitarea de datorii.*—*Interpretarea art. 1253 al. 3 cod. civ.*—*Ce se înțelege prin expresiunea «datorii anterioare căsătoriei»?*

Chestiunea ce urmează a se ști este: care este interpretarea ce urmează a se da art. 1253 al. 3 c. civ. și care este sensul expresiunii: «datorii anterioare căsătoriei?»

Rățiunea care a determinat pe legiuitor să înscrie inalienabilitatea fondului dotal a fost salvagardarea intereselor de familie prin punerea zestrei la adăpostul abuzurilor de influență din partea soțului și protecțiunea femeiei contra propriilor sale slăbiciuni.

Însă, legiuitorul a admis mai multe restricțiuni sau excepțiuni principiului inalienabilității dotale, printre care și art. 1253, al. 3 c. civ., care sunt enumerate în mod limitativ. Însă doctrina și jurisprudența a decis ca formula întrebuintată de legiuitor pentru a indica anumite excepțiuni nu trebuie luate *ad literam*, ci trebuie interpretată în mod larg, inspirându-se judecătorii din scopul și intențiunea evidentă care a călăuzit pe redactorii legii în prescrierea principiului inalienabilității dotei.

Astfel, art. 1253, al. 3, a fost extins față de datoriile succesiunii, donațiunii și legatului primite de femeia dotală posterior căsătoriei, cu toate că nu este vorba aici de datorii anterioare contractării căsătoriei și nici de datoriile acelora cari au constituit dota. De asemenea, din momentul ce femeia își poate constitui în dotă bunurile viitoare, ea urmează a plăti, odată cu intrarea în posesiunea lor, datoriile de cari sunt grefate acele bunuri, conform principiului *ubi emolumentum, ibi onus*—indiferent de epoca contractării lor—adică posterior contractării căsătoriei sale, dar anterior momentului care a precedat dotalitatea lor.

Tot astfel imobilele dotale pot fi urmărite pentru delictе și quasi-delictе săvârșite de femeie, căci legiuitorul n'a voit ca faptele ilicite să se bucure de imunitate, și tot așa și pentru gestiunea de afaceri a fondului dotal, femeia netrebuind a se îmbogăți fără cauză în detrimentul acelora cari tocmai au avut grija și diligența de a administra, conserva și fructifica imobilul dotal.

Din aceste exemple se degajază ideea care trebuie să domine în interpretarea art. 1253, al. 3 c. civ. și care constă în aceea că acest articol autoriză înstrăinarea imobilului dotal pentru datoriile având dată certă înainte ca bunul să fi devenit dotal; cu alte cuvinte, datoriile deși născute în timpul căsătoriei, au precedat însă relativ la bunul în chestiune, momentul când el a fost lovit de dotalitate. Și aceasta pentru motivul că imobilul nu a putut intra în patrimoniul femeiei și

căpăta caracterul totalității decât cu sarcinile (datoriile) inerente lui care îl grevau chiar în acel moment.

Prin urmare, expresiunea de «datorii anterioare» din art. 1253, al. 3 c. civ. trebuie înțeleasă, de datorii anterioare nu numai contractului de căsătorie, dar anterioare și epocii totalității imobilului; ca atare, în speță, imobilul cumpărat de apelantă, în momentul când a intrat în patrimoniul acesteia cu caracterul totalității, în baza convenției matrimoniale prin care dânsa își constituia în dotă toate bunurile viitoare, fiind deja grevat de datorii, garantate cu privilegiul art. 1737, al. 2 cod. civil și a Creditului funciar, aceste datorii sunt anterioare, în sensul art. 1253, al. 3 c. civ. — (Curtea de apel secția I București, decizia civilă No. 51 din 16 Martie 1920, prin care s'a admis apelul contra jurnalului Tribunalului Ilfov s. I civ. corect. cu No. 2427/1920 și s'a dat autorizarea cerută).

NOTA. — Asupra interpretării art. 1253, al. 3, în acest sens, doctrina și jurisprudența este aproape unanimă. Vezi D. Alexandresco, Dreptul civil român, tom. VIII, p. 297 și urm., precum și autorii citați în note; Trib. Covurlui, 26 Ian. 1908, Curierul Judiciar No. 26 din 1908, pag. 207; Cas. I. 109/907, Curierul Judiciar No. 39/907, p. 310; Curtea de apel din Mont-pellier, 26 Mai 1905, cu o notă de d. D. Alexandresco, în Curierul Judiciar No. 39/906, p. 316; Cas. I. 343/900, în Curierul Judiciar, 1901, No. 8, p. 58; Tribunalul din Tarascon, 14 Feb. 1914 cu o notă de D. Alexandresco, în Curierul Judiciar, 1915, No. 28 p. 190. — Cas. I din 10 Oct. 1900, în Dreptul din 1900 No. 71, p. 573.

E. C. D.

SECȚIA II

Apelantă: Elena Ispasiu, prin d. avocat Stănescu.
Intimat: D. A. Horezeanu prin d. avocat Ionciovici.

Divorț. — Rescumpărarea porțiunii copiilor în nuda proprietate. — Bunuri mobile. — Dacă art. 285 c. civil se aplică lucrurilor mobile? Soluțiune afirmativă.

Conform art. 285 c. civ., modificat în anul 1906, un soț condamnat în instanța de divorț poate să răscumpere porțiunea cuvenită copiilor în nuda proprietate, oferind de zece ori venitul acelei pozițiuni.

În speță, fiind vorba nu de bunuri din comerț, ci de o sumă de bani, materie cu totul excepțională, textul art. 285 c. civ. nu trebuie să fie interpretat în mod restrictiv, de oarece aliniatul final se exprimă în termeni generali, și dacă legea ar fi făcut vre-o distincție între mobile și imobile ar fi arătat-o în mod expres; ori nefăcând-o, rezultă că și averea mobilă se poate rescumpara. Legiuitorul întrebându-se expresiunea de rescumpărare s'a referit nu la bunul de rescumpărat, ci la dreptul copiilor ce urmează să se răscumpere. (Curtea de apel Buc. secția II decizia civilă No. 75 din 27 Martie 1920, prin care s'a admis apelul contra jurnalului Ne. 3010 al Trib. Ilfov secția II).

SECȚIA III

Apelant: Gheorghe Iovan.
Intimat: Ștefana Gh. I. Iovan.

Legea timbrului. — Partea rămasă în judecată. — Condamnarea ei condițională la plata taxelor. — Act de paupertate. — Art. 44 al. ult. și 194 Regulamentul Portăreilor. — Apărarea de plată a taxelor cuvenite Statului.

Art. 44 al. ult. din legea timbrului prevede, că în caz de condamnare a părții pârâte, atunci ea va fi, prin aceeași hotărâre condamnată din oficiu de judecată a

plăti către fisc și indemnizația timbrului ce ar fi trebuit să uzeze în proces reclamantul, dacă acesta n'ar fi fost Statul sau o persoană săracă, afară de cazul când și partea pârâtă ar prezenta un certificat de paupertate în condițiunile legii.

În speță, apelantul făcând astfel de dovadă, față cu menționatul text de lege, el nu mai poate fi obligat către Stat condițional și anume a plăti taxele de timbru, atunci când i se va îmbunătăți situațiunea materială, după cum a hotărât tribunalul, ci urmează pur și simplu să fie apărât de plata acestor taxe, fiindcă o atare dispozițiune o prevede numai regulamentul corpului de portărei, în ce privește taxele de procedură cuvenite acelui corp, care prin art. 194 spune că instanța judecătorească va prevedea în dispozitivul hotărârei, că în caz de îmbunătățire a pozițiunei rămasului în judecată, acesta să răspundă toate cheltuelile procesului, dispozițiune însă pe care legea timbrului nu o prevede în cea-ce privește timbrele cuvenite statului. (Curtea de Apel București, secția III, decizia civilă No. 85 din 14 Mai 1920 prin care s'a admis apelul contra sentinței civile No. 384/919 a Trib. Prahova secția III).

SECȚIA IV

Apelant: Adolf Waber prin d. avocați I. Schvartz și Emil Otulescu.

Intimat: S. H. Grunberg prin d. avocat I. Cohen.

Decretul Regal din 22 Decembrie 1916. Vânzare încheiată anterior acestui decret, — cu un supus străin, cu care România se găsea în stare de războiu. — Suspendarea efectelor vânzării tot timpul cât a finit războiul, iar nu nulitatea ei. Art. 3 din legea excepțională.

După dispozițiunile art. 3 din legea măsurilor de războiu se prevede că actele sau contractele anterioare decretului regal din 22 Decembrie 1916, intervenit cu supuși puterilor centrale sau aliații lor nu se vor mai executa. Această dispoziție a legii nu este de cât traducția al. 2 art. 3 al decretului francez din 27 Sept. 1914 — care a dat naștere la discuțiuni vii în Franța, din cauza redacției vițioase a textului, doctrina și jurisprudența, sunt de acord a recunoaște că expresiunea cuvintelor: «executarea este interzisă și declarată nulă», însemnează că executarea este declarată contrarie ordinii publice, ilicită, dar obligația nu este desființată, ci numai executarea ei suspendată — care interpretare se poate aplica și la legea noastră, căci legiuitorul român a interzis în interesul ordinii publice toate actele de comerț cu inamicul, și în consecință a sancționat această interdicție cu o nulitate absolută.

Prin urmare, pentru actele anterioare acestui decret, cum este în speță, care fiind încheiate sub imperiul unei alte legislații care le permitea, și decretul lege neavând efect retroactiv, ordinea publică nu mai este interesată ca să anuleze aceste acte, ci numai ca ele să nu se execute atâta timp, cât ține războiul, căci acestea au fost edictate pentru a împiedeca de a nu se face plăți străinilor și beneficia de efectele lor. Iar aceste contracte nu pot fi reziliate decât după principiile dreptului comun. Ori pe baza dispozițiunilor art. 1156 c. civil ult. aliniat, obligațiunea este stinsă, când vânzarea a fost făcută cu termen și când nu s'a executat înăuntrul acestui termen, ceea ce nu este în speță, de oarece vânzarea de la 9 Iulie 1916, intervenită între apelant și intimat, nu a fost cu termen. — (Curtea de Apel București, secția IV, decizia comercială No. 43 din

17 Dec. 1919, prin care s'a admis apelul contra sentinței No. 354/919 a Trib. com. secția I-a).

Notă.—Atât jurisprudența română cât și cea franceză, au admis în speșă, o soluțiune umanitară, dând o interpretare conformă mai mult spiritului decât textului decretului excepțional de război. Chestiunea însă controversată în materie de drept internațional, este mult mai largă. Ea se prezintă sub două aspecte și constă a se întreba: în ce măsură un Stat concede dreptul de proprietate, prin urmare și cel de a contracta, străinilor, și ce devin în caz de război proprietatea și drepturile ce decurg din contracte pentru supușii Statelor beligerante?

În ceiace privește prima parte a chestiunii, importă de a ști care este libertatea de acțiune a Statului. Are Statul o libertate absolută de a dispune precum voiește de drepturile private ale supușilor Statului dușman sau unele restricțiuni sunt impuse puterii sale discreționare? Vechea concepțiune, —care considera nu numai pe supusul Statului dușman, dar și pe străin în genere, ca inferior naționalului, și îi refuză cea mai mare parte din drepturile private, această concepțiune exclusivistă a fost înlocuită cu o teorie liberală și egalitară care tinde nici mai mult nici mai puțin să asimileze pe străin cu național, exceptând cazul în care este loc a se aplica statutul personal al străinului și când acest statut diferă de al naționalului și exceptând de asemeni și mai cu seamă cazul când interesul superior al Statului, impune ca să se refuze străinilor concedarea unor anumite drepturi particulare, în această ipoteză, prima datorie a Statului fiind de a îngriji de a sa conservare.

Contra teoriei egalității a trebuit însă să se reacționeze chiar în timp de pace, în unele țări, căci ea favoriză penetrarea pacifică a străinilor tot așa de primejdioasă ca și invaziunea lor violentă.

A doua chestiune este referitoare la drepturile private ale străinilor în caz de război cu Statul căroră aparțin. Principiul, în această materie, este că atât persoana cât și drepturile private ale supușilor Statelor beligerante trebuie respectate. În vechea concepțiune a dreptului de război, totul era lăsat generozității adversarului, care, de cele mai multe ori, confisca proprietatea particularilor aparținând Statelor dușmane. După teoria modernă, drepturile private ale acestora din urmă sunt respectate și singura restricțiune ce se aduce acestor drepturi este aceea care decurge din interzicerea comerțului internațional cu beligeranții, restricțiune care, este adevărat, are ca efect o însemnată micșorare, dacă nu o suspendare completă a capacității juridice a supușilor Statului dușman).

În conformitate cu principiile juridice de mai sus, sunt atât decretul francez din 27 Sept. 1914, relativ la interzicerea relațiilor comerciale cu Germania și Austro-Ungaria (Daloz, 1914. 4. 96), cât și decretul regal român din 22 Dec. 1916.

Aceste decrete au prohibit, ca contrarii ordinii publice, toate actele de comerț cu inamicul, iar ca sancțiune a prescripției o nulitate absolută (*Sont nuls et non avenues*, spune art. 2 al decretului francez).

În speșă prezentată Curții din București, fiind vorba de un act anterior decretului, pentru care textul decretului needictând o nulitate absolută, impusă de interesul ordinii publice, iar pe de altă parte dispozițiunea din legea română corespunzătoare cu art. 3, al. 2 al decretului francez din 27 Sept. 1914, dând loc la dificultăți de interpretare din cauza modului puțin clar de redacțiune al ambelor texte, jurisprudența s'a pronunțat, atât la noi cât și în Franța, că pentru contractele în chestiune este loc a se aplica principiile dreptului comun (art. 1156, al. final c. civ.).

Această soluțiune este, după părerea noastră, conformă atât principiilor dreptului internațional cât și ale dreptului civil intern.

G. PLASTARA

Profesor la Facultatea de Drept
din București

CURTEA DE CASAȚIE

SECȚIA I

Recurent: Căp. C. Ionciovici, personal.

Intimat: Ministerul de Război, prin d-l av. Jean Niculescu.

Legea poziției ofițerilor. Punere în disponibilitate pentru caz de boală ce trece peste șase luni. De când se socotește. Art. 6 din lege.

Decretul regal de punere în disponibilitate a unui ofițer pentru concediu mai mare de șase luni pentru caz de boală, nu are de scop de a crea aceasta stare de punere în disponibilitate, ci numai de a declara, după o verificare și constatare, dacă condițiunile legale sânt îndeplinite, în cazul special la care el se raportă.

Prin urmare, trecerea în disponibilitate se efectuează în virtutea legii la data ajungerii termenului, iar nu la data publicării decretului regal. (Cas. I. deciziunea No. 343 din 24 Decembrie 1919, prin care s'a respins recursul contra sentinței No. 355/919 a Trib. Ilfov. s. IV).

SECȚIA III

Recurent: I. Buzi, prin d-nii av. Take Ionescu, T. Lapati și Al. Cerban.

Intimat: M. Chiriță, prin d-nii av. N. Mitescu, M. Antoniadă și I. Vasilescu.

Socetăți în participație cu caracter ilicit. Inadmisibilitatea acțiunilor în lichidare și admisibilitatea numai a celor în repetițiunea sumelor deținute fără cauză. Aplicarea la asociația în participare pentru băuturi spirituoase cu ridicata și cu amănuntul. Art. 1-5 și 17 din legea pentru suprimarea taxelor pe licență.

Socetatea în participație cu caracter ilicit este nulă și inexistentă și ca atare nu poate servi de temelie nici unei acțiuni în lichidare, sau predarea de socoteli. Dacă însă o astfel de socetate a fost pusă în executare și s'au făcut aporturi sociale, ea poate să producă oarecare raporturi sau rezultate de fapt ca: deținerea fără cauză a sumelor avansate ca miză socială, etc. Acțiunea pentru restituirea acestor sume este admisibilă, căci are la baza sa principiul de echitate că nimeni nu se poate îmbogăți în paguba altuia, iar nici deum existența, fie în fapt, a vreunui contract de socetate.

Potrivit art. 1-5 și 17 din legea pentru suprimarea taxelor pe licență și întreaga economie a acestei legi, asociațiunile în participare pentru comerțul de băuturi cu amănuntul sunt ilicite, căci prin lipsă de publicitate la constituirea lor, ele fac posibilă exercitarea comerțului de către persoane de cari terții și fiscoșul nu are nici o cunoștință și cari se pot sustrage astfel de la obligațiunile și condițiunile de moralitate cerute de lege. Acestor asociațiuni li se aplică deci principiile de mai sus.

Asociațiile pentru comerțul cu ridicata însă sânt licite, de oarece legea nu cere aceleași condițiuni de moralitate, etc., comercianților cu ridicata. —Ca atare acțiunea în lichidarea lor este admisibilă. (Cas. III, deciziunea No. 77 din 25 Februarie 1920, prin care s'a respins recursul contra deciziunii No. 27/919 a Curții de Ape București s. III-a).

Domnii abonați sunt cu insistență rugați a grăbi achitarea abonamentelor prin mandate postale, fără a mai aștepta alte înștiințări. D-l Dr. Octav Scalat, avocat din Cernăuți, este reprezentantul nostru pentru Bucovina și d-l Consilier Vl. Mavrodineanu, care s'a oferit în mod cu totul onorific pentru Circumscripția Curții de apel Tg. Mureș (Ardeal), ambii impunitniciți a primi abonamente, publicațiuni și a face încasări. D-l D. Niculescu continuă a ne reprezenta și face încasări în provincie, iar d-l C. Petculescu, în Capitală, căroră rugăm a li se da tot concursul.

Socetatea anonimă «Curierul Judiciar»

1) Cf. Pillet, *Les lois de la guerre*; P. Carpentier, *Les lois de la guerre continentale*, Paris, 1904.